ABONNEMENTS

	Indochine	Union postale
Un an	8$00	10$00
Six mois	5 00	6 00

Annonces Légales
0$50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 ciceros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ BA SỐ 350
Ngày thứ sáu
16 Octobre 1925

Tổng-lý: NGUYỄN-KIM-ĐÌNH
Chủ-bút: NAM-KIỀU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 4251

GIÁ BÁN

	Đông-Pháp	Ngoại-Quốc
Một năm	8$00	10$00
Nửa năm	5 00	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Rao báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BỨC THƠ

ngỏ cùng các ông chí-sĩ cao-minh và các nhà hào-phú quãng-đại trong nước

Hiện thời bình-dân trong nước trông-mong ở các ngài những việc gì, các ngài có biết không? Các ngài là những bậc học-rộng tài-cao, là những ông giàu có ruộng ngàn bạc ức, các ngài có dòm thấu dân tình không? Xưa nay các ngài vẫn bảo-phụ giàu tấm lòng thương nước thương dân, thì lẽ nào không hiểu tới lòng dân nay đang cầu-nguyện điều gì sao? Thương ôi! dân là cội gốc của nước mà các ngài không thấu tình, mà các ngài chỉ chăm lo những việc cao xa gì ở đâu! Hay các ngài nghĩ «dân ngu là kẻ hèn hạ», cứ việc ăn no vác nặng, ta đã rảnh đâu mà lo cho họ bây giờ. Có lẽ điều đó cũng là thiệt chăng? Hèn gì xưa nay các ngài đã lắm phen hao óc đau tim để lo những điều ích lợi cho bậc trung-lưu sắp lên, còn kẻ bình-dân là phường trâu-ngựa thì các ngài ít khi ngó tới. Nay ta thử tính mà coi, xưa giờ các ngài thường mưu tính những việc chi? Có phải như những việc khai trường-học, mở hãng-buôn, lập báo-quán là những mảnh óc giọt-máu của các ngài đó không? Cây kia rủ khô lá héo mà người trồng cây ngày đêm chỉ lo uốn nhánh cắt lá, rồi trông có ngày trổ bông kết trái, nghĩ cũng kỳ thay! Các ngài cho rằng ngu dân là hạng «ăn no vác nặng» thì ngu dân cũng xin chịu lời, nhưng nào có «ăn no đâu mà vác nặng được!» Thương ôi! con ngựa gầy ốm kia không được ăn cỏ mà cứ phải chở đồ nặng đi đàng xa, phỏng có được chăng? Cái nhà dột nát kia không lo lợp mái thay cột, chỉ cứ sơn vách vẽ bông, phỏng có được chăng? Người đánh xe không biết ngựa ốm, người trong nhà không rõ nhà hư, lại cứ trách-bị thầy Thú-y không giỏi, nhà Tạo-tác bất tài thì sao được!

Xứ Bắc-kỳ 26 tỉnh, xứ Trung-kỳ 13 tỉnh, xứ Namkỳ 21 tỉnh, tính dân số hết thảy nam-phụ lão-ấu kể có bốn năm chục triệu người, mà được bao nhiêu nhà giàu, bao nhiêu nhà đủ ăn, bao nhiêu nhà thiếu ăn, điều đó đã rõ ràng anh em ta cần chi phải nói hết. Mà lại từ năm 1912 tới nay, xứ Bắckỳ bị mấy lần nước lụt, xứ Trungkỳ có mấy trận bão tố, xứ Namkỳ thì mấy tỉnh mất mùa, dân trong nước há lại có quên được hay sao? Thế mà từ Nam chí Bắc chỉ nghe rộn ràng những sự lập trường-học cho nhiều, mở báo quán cho lắm, đặng mau mau thâu lấy văn-minh, rồi lên võ đài mà múa hát!

Thôi, ta chẳng dám nói đâu chi cho xa xuôi, hãy kể qua mấy châu thành lớn, như: Hànội, Saigon là những nơi có nhiều nhà-máy hãng-buôn, thì sự sanh-nhai còn có thể dễ dàng hơn những chốn vườn ruộng. Thấy dân nước người thì áo quần lịch-sự, ngựa xe ngổn ngang, còn dân ta thì giầm mưa giãi nắng, mặt ủ mày chau! Dân người ta ở đâu có nhà rộng lầu cao theo phép vệ-sanh cho nên sức vóc mạnh mẻ, mặt mày tươi tỉnh còn dân ta ăn ở cực khổ, nhà cửa chật hẹp cho nên thân-hình gầy ốm, tinh-thần ủ ê. Người lớn đã vậy, chí như con trẻ mới nhiều nỗi đáng thương! Con của người thì chăn-dắc bế-bồng, còn con của ta thì bụng đói cật rét, nào ai là kẻ đoái-hoài! Đói ăn cơm nguội, khát uống nước sông! Nào đau mắt, nào cam răng, đứa nầy bụng lớn, đứa nọ đít beo, ngó thấy mà đau! nói càng thêm hổ! Thế mà các ngài không lo gần, các ngài lại cứ lo xa! Hay là các ngài không cùng bình dân chung nòi chung giống, là người một hội một thuyền chăng?

Đồng-bào ta nhờ có quí-Pháp-Quốc bảo-hộ, thì việc mở mang, việc tế-độ là cái thiên-chức cố-nhiên, nhưng các ngài là tinh-hoa trong nước thay lời dân mà tấu-đối với quí Chánh-phủ là bổn-phận mình, đặng tìm phương kế chi mà cho bần-dân được no-ấm, ấy là một vấn-đề cần kíp đang tươi nay, xin các ngài chớ bỏ việc gần mà lo việc xa, rồi thành chuyện mãi-tiếu cho người ngoại-cuộc.

Bình-dân chúng tôi nhớ được câu nầy, xin đem ra mà làm câu kết luận chỗ ngu-ý của chúng tôi, xin các ngài tạm ghi vào cốt-não:

«Y-thực túc nhiên-hậu tri vinh nhục».

TÉ-CHÁNH

Các vị hảo tâm

Giúp dân tỉnh Biênhòa bị lụt

M. Victor, Chợlớn	3$00
Hội thiết tiệc đãi ông Lê-văn-Lưu Chợlớn.	80.55
Hội ái-hữu cựu học sanh trường máy Saigon	10.00
Hội viên trong hội ấy	18.00
MM. Ng.d.Kiên, Thông ngôn Tòa Travinh	5.00
Quản Nguyên, Khám đường Mytho	1.00
Bùi duy Quan, Colon Bêntre	5.00
Lưu bá Đạt ở Chợđũi	1.00
Lê v. Thơm Huyện, hàm Vũngliêm	20.00
Đặng tương Hưng. Tânlộc Mõcày	10.00
Phạm ngọc Vinh à Tânhưng (Sadec)	5.00
Michel Phủ (Đào-Châu) à Saigon	15.00
Trần v.Thịnh, Tânphúđông (Sadec)	1.00
Trần nhựt Thịnh, D. et R. Chợlớn	2.00
Ng.văn Tan, D. et R. Chợlớn	2.00
Ng.quang-Liên D. et R. Chợlớn	1.00
Ng.văn Lợi, D. et R. Chợlớn	1.00
Lê v. Phương, D. et R. Chợlớn	0.50
Gòcông tương-tế hội	20.00
Trương kế An, Lương y Bổn quốc Chợlớn thâu tiền trong cuộc hát nghĩa quyên (2 đêm)	655.09
Ng. minh Bá và các vị Giáo-tập cùng học-sanh trường Chợlách	12.00
Nguyễn đào Trạch, Commerçant à Xuân-lộc	5.00
Quí vị giúp việc tại Nhà-máy đèn (Langsa và Annam) Chợlớn	53.50
Nguyễn văn Phẩm, Propriétaire Trung-Điền (Vũngliêm)	10.00
Hội Khuyến học Rạchgía	51.00

VĂN UYỂN

KINH XIN TỘI

Trên Ngọc-Đế chánh minh xử phán,
Hành bịnh tôi rất đáng vô hồi.
Phép công thưởng phạt đền bồi,
Trả cho xong tội mới rồi tai khiên.
Ân hóa dục linh thiên chiếu giám,
Đức Từ-Bi thứ giảm bịnh căn.
Nếu như tội rất dữ dằng,
Phạt thêm đau đớn nhọc nhằn cũng cam.
Tỉnh ngộ rõ luật trời lịnh cấm,
Khổ hình vươn dâu dám thở than.
Bịnh căn biết đặng tội mang,
Tôi nguyện sửa lỗi thọ đoạn làm lành.

Trương-Tiên

MẮC MƯA

Dong ruổi dường trường buổi ác chinh
Gió mưa đâu khéo nổi thình lình!
Giọt tuôn rào rắc ướm tràng áo,
Hơi thổi lai rai mát cả mình.
Non-nước mịt mù tuy dở bước,
Trần-ai vùi vả giũ dà thanh.
Lần xem phong đã trời êm lặng,
Cây cỏ chào người dượm vẻ xanh.

Tuấn-Đức

TẬP KIỀU

Hồng lâu oán

Thương ơi! sắc nước hương trời,
Chơi hoa, chưa dễ mấy người biết hoa.
Vui là vui gượng kẻo mà,
Lòng nầy ai tỏ cho ta hởi lòng?
Lờ lần nước đục bụi trong,
Ngày xanh mòn mỏi má hồng phôi pha.
Sen tàn cúc lại nở ra,
Đoạn-trường lúc ấy nghĩ mà buồn tanh.
Trướng hồ vắng vẻ đêm thanh,
Giật mình, mình lại thương mình xót xa.
Xót gan, riêng giận trời già,
Chữ tài chữ mạng khéo là ghét nhau.
Bình-khang nấn ná bấy lâu;
Biết đâu ấm lạnh, biết đâu ngọt bùi.
Nghĩ đời mà ngán cho đời,
Cũng liều má phấn cho rồi ngày xanh.
Xót thay đào lý một cành,
Nắm xương biết gởi tử sanh chốn nào.
Chém cha cái số hoa đào!

Hiếu-Ngọc- Ng-chung Chinh

Hướng Truyền

NHỰT-BỔN

Chở vàng sang Mỹ-quốc

Kỳ chở vàng lần thứ ba qua Mỹ-quốc đáng giá 3 triệu yên, đã khởi hành hôm ngày 14 Octobre 1925.

Phi-công De Pinedo khởi hành

Phi-công De Pinedo, ngày 14 Octobre khởi hành từ Kasumigama bay sang thành Rome.

ĂNGLÊ

Người sức lực mạnh bạo nhứt trên hoàn-cầu đã tạ thế

Lực-sĩ Sandow có tiếng là một người sức lực mạnh bạo trong hoàn cầu đã tạ thế, hưởng dương 58 tuổi. Việc cả thể của ông Sandow như là vác nổi một cái đờn piano ở trên có tám người đờn thổi, bưng nổi một con ngựa trên lưng có một người cởi, vác nổi một lần 3 con ngựa.

Kim hà cổ hà, câu tục ngữ ấy gẫm chẳng ngoa, xưa nghe nói có Lý-nguơn Bá cử thạch lân, nay có ông Sandow gẫm chẳng kém gì Lý-nguơn-Bá.

QUẢNG YÊN

Quái vật

Mới đây ông Louis Gras, giúp việc tại mỏ Bicho ở gần Uông-bí, có bắn được một con giống con rắn, bề dài 2 m 67, bề tròn bằng cái lít, cân nặng 15 kilos ở cách nhà ông chừng 500 thước. Con quái nầy cái đầu dài lắm, răng chơm chởm, mỏ giống mỏ mèo, và cặp cẳn có hai tất rưỡi.

Không ai biết tên là con gì, có kẻ nói chắc là Rồng song cũng không ai biết đầu mà cãi.

BÀI KÝ ĐI COI LỄ

kỷ-niệm Dân-quốc của người Tàu ở CHỢLỚN

Buổi chiều thứ bảy ngày 10 Octobre vừa rồi, có mấy người bạn đến rủ đi coi lễ kỷ-niệm Dân-quốc của người Tàu ở Chợlớn chơi, mình cười đáp rằng: đi làm gì! Đình đám người mẹ con ta, nằm ở nhà nghe chuyện cũng đủ buồn rồi, huống chi lại tới nơi thấy người, thì nỗi thương tâm kể sao cho xiết! Tôi sợ đi đổ cầu vui, mà lại hóa ra chác lấy sự buồn, thôi bất nhược đóng cửa ngồi nhà coi sách lại thú hơn!

Trong anh em có báo Nguyễn-Tây-Sơn đáp: anh nói phải lắm, những cuộc vui của người chính là những cuộc buồn của mình, mà cái buồn ấy có lẽ chỉ để riêng cho anh em mình là những người biết buồn mà thôi! Như ngày hôm nay dẫu là ngày kỷ niệm của người Tàu, mà người mình kéo đi coi đông biết bao nhiêu, nào là khen chưng diện khéo; nào là khen xăm ngộ, ngoài ra không có một cái cảm-giác gì cả, ấy cái trình độ dân mình còn như thế, vậy mà mấy ông chí-sĩ người mình cứ mưu cho trong nước độc lập, kéo mấy anh nô lệ lên làm ông chủ, tưởng cũng là chưa xét kỹ... Đang nói thì anh bạn Trần-quốc-Sĩ vốn là người vẫn vui tánh chen vào nói rằng: quái lạ! Hễ hai bác nầy gặp nhau thì cứ nói chuyện thời thế hoài! Thời thế ngày nay, dễ chỉ có mình hai bác là biết lo biết buồn đấy phải không? Nầy tôi nói cho hai bác biết, nếu hai bác cứ cần-nệ là đình-đám người không thèm coi, rồi cứ đóng cửa ngồi nhà sầu một mình thì chẳng là gàn lắm! Chi bằng cứ việc đi coi cho biết, nếu có đối cảnh động lòng nữa thì cũng càng thêm hứng chí cho mình chớ sao!

Tôi và bác Tây-Sơn nghe nói đều trông nhau cười xòa, rồi ba người dắc nhau đi.

Chuyến xe điện Saigon-Cholon hôm ấy khách đi thiệt là đông như kiến, chỗ lên xe chỗ xuống xe chen chơn không lọt, tôi lanh chơn bước lên được trước, còn bác Tây-Sơn chen mãi mới bước lên được, vỗ vai tôi cười mà nói rằng: thế nầy mới thiệt là cạnh tranh. — Tôi cũng cười mà rằng: trường đời xô đẩy có khác gì thế nầy đâu, hễ chậm trể là hãm vào cái ngạch đào thải rồi!

Bây giờ xe chạy đi cáo ga người đáp lên càng thêm đông, ba chúng tôi trước còn đứng mon bênngoài, sau lần vào được trong mui, đứng dựa đã mỏi gối chồn chân, mới chiếm được một chỗ ngồi, khi đã ngồi yên rồi, anh em lại bàn mảnh với nhau. Báo Tây-Sơn nói: chúng ta khi mới chen chơn bước lên, cũng không tưởng rằng chiếm được chỗ thế nầy, song le đã «muốn» thì hẳn «được», bao giờ cũng phải qua một cái thời-gian lông-đong vất-vả, rồi mới tới được địa vị thái bình, miễn là mình phải kiên tâm trì-chí, địa vị thế nào cũng để dành cho mình, việc đời cũng vậy, nhiều người thiếu đức nhẫn-nại, không chống nổi được cái thời-gian xung đột ấy, đành phải ngã lòng thối bộ, thiệt là một điều đáng tiếc..

Còn đang nói chuyện, thì xe đã tới ga Cholon, những khách xuống xe bây giờ cũng chẳng khác gì khách lên xe ban nảy, lên chen nhau xuống cũng chen nhau, người đời có lẽ không mấy khi được thong thả. Bác Tây-Sơn không kịp ra ngoài bậc bước xuống, liền leo qua cửa sổ mà ra, còn tôi và bác Quốc-Sĩ thì chen đám đông người mà bước xuống. Vừa xuống tới thì gặp bác Tây Sơn cũng vừa leo ra tới nơi, lại cầm tay nhau cười mà nói rằng: chúng ta người thì theo về phái cấp-tiến; người thì theo về phái hòa-bình tấn bộ, song đến chỗ mục-đích thì cũng gặp nhau cả.

Bây giờ ba người gác cả câu chuyện bàn phiếm mà dỏ ý coi công cuộc lễ kỷ-niệm của người Tàu, thấy hai bên phố nhà nào cũng treo đèn kết hoa, cắm cờ tam tài là cờ của chánh-phủ Pháp-quốc ở bên tay mặt, còn cờ năm sắc là cờ của nước Tàu thì cắm ở bên tay trái, thế mới biết «khách» không khi nào lấn được «chủ» là lẽ tự nhiên, song cũng có đôi khi vì chủ yếu thế quá, thì chủ trở lại làm khách, mà khách chiếm địa vị của chủ, ta cũng thường thấy đó.

Ngày hội hôm nay khách Hoa-kiều vừa làm lễ kỷ-niệm Dân-quốc thứ 14, vừa làm lễ đản-nhựt đức Khổng-Tử, nên các câu đối liễn, chỗ thì kể công đức Khổng-Tử chỗ thì kể công lập nên chánh-phủ Cọng-hòa, con đường Marins con đường Canton, con đường Paris đều có dựng nên những cái cổng rất là nguy-nga tráng-lệ, trên biển đề những chữ «Dân quốc vạn tuế» cũng là chữ «cảnh-cáo đồng-bào, kiên trì nghị lực», đọc những chữ đó cũng đủ biết cái chí-khí của người Tàu, đương cái lúc năm châu sáu giống cạnh tranh dữ-dội nầy. mà anh em bảo nhau cứ ráng giữ lấy «nghị lực» để đối phó với người, thì còn cần gì quí hóa bằng, trân trọng bằng. Người nào có nghị lực thì gian truân cũng không sờn, nguy hiểm cũng không sợ; dân-tộc nào có nghị lực thì trơ như đá vững như đồng, ai lay chẳng chuyển ai rung chẳng dời. Dân Tàu cũng nhờ có cái nghị-lực ấy mà xưa kia đã bao nhiêu lần bị dân-tộc khác vào chiếm-cứ, mà đều dung-hóa sát nhập vào mình, ngày nay các nước liệt cường giành nhau cấu xé, mà dân Tàu cũng vẫn bền giữ lấy nghị-lực để sanh-tồn, nghị-lực thiệt là một vật quí vô giá vậy. Những câu liễn dựng tại hai bên cổng nghe cũng hùng hồn lắm, đại khái như câu «dã đạo chuyên chế uy quyền, đoạn lại nhứt đoàn đảm khí. Thủ tiêu bất bình điều ước, hoàn kỳ vạn tượng đồng tâm» cũng là câu: «thập tứ chu quốc khánh hân phùng, hoan đằng Việt địa. Ngũ châu án dân tình nan dĩ, nghĩa trừ Nam thiên». Lại như câu «song-thập phùng song-thất chi niên, Lạc Vũ-Hớn công-bi, chú cọng-hòa vạn tuế, Đại-đạo tạo đại-đồng chi thế, chúc Trung-hoa dân-quốc ngũ-tộc nhứt tâm» Lời văn mạnh mẻ biết là đường nào.

Lời khuyên rằng nhau như câu: «thị tân cảnh tượng, phi thái-bình niên, khánh chúc thì khi tâm qui yên huyền kỳ kết thái — Tuy định bang cơ vị cường quốc-thể dải ngộ bất bình đẳng hoàn dương thường dớm ngọa tân», — Câu liễn trường thể-dục như câu: «Tinh-võ thì đồ cường yếu-tố, khản kỳ trương Ngọc-chữ phấn khởi nghĩa-sư, đại đồng tạo hà, san, suy-đảo nhứt-gia phò ngũ-tộc. Thể-dục tuy vận-động công-phu, dĩ trưởng thiết hạnh-dân, giáo-kiếm du-nghệ, siêu quần xung lân-phụng, vũ thành thất đức tựu thiêng-thanh». Đọc những câu liễn ấy, không câu nào là không thấy họ bảo nhau lấy đồng tâm hiệp-lực, khuyên nhau lấy cố chí bền lòng. Trông người lại ngẫm đến ta, đồng-bào ta đã có đủ nghị-lực chưa? Hay chỉ nông-nẩy bàng-hoàng, thấy sao hay vậy, rồi lại đua nhau phá hoại cái nền tốt đẹp của mình, để đi bắt chước những lối văn-minh dởm tự-do càn, cái dân-tộc đã thiếu-thốn nghị lực, lại ở vào thời buổi cạnh-tranh khốc-hại nầy cái cơ tiêu-diệt cũng đáng sợ lắm. Đồng-bào ta đã biết đồng tâm hiệp lực hay chưa? Hay chỉ mỗi người mỗi bụng, cấu-xé lẫn nhau, ghen-ghét với nhau, nồi da xáo thịt, gà què ăn bẩn cối xay, để làm cái mồi cho người ngoại quốc, ngoài thì sự thế xung-đột, trong anh em lại không đồng-tâm hiệp lực với nhau; còn mong sanh-tồn được sao! Ấy đình-đám người mà mẹ con ta đi coi có một cái cảm tưởng như thế.

Tám giờ tối hôm ấy có cộ đèn, nam-học-sanh nữ-học-sanh các trường đều tựu lại đi cộ rất đông, đèn hoặc làm như kiểu tàu bay, hoặc kết như hình cái bông, đều có đề những chữ. «dân quốc vạn-tuế» «cọng hòa vạn-tuế», lại có làm hình mấy con sư-tử nhảy múa, cho biết cách chơi của người Tàu thiệt có ý vị thâm trầm, các nước thường ví nước Tàu như con sư-tử ngủ, hễ hãy còn ngủ nên các nước mới dễ ngươi đặng, ngày nay cái lòng mong mỏi của người Tàu là sư-tử thức dậy mà múa men trên võ đài, cho các giống thú kia thấy rõ cái oai thế của bách-thú-vương.

Đám rước đi vòng quanh mấy con đường, người đi coi đông nức, mà phần nhiều người Annam mình, trong khi tai nghe khúc kèn thổi vang, mắt trông những thiếu-niên tử đệ của người cổ võ hoan-hô, chẳng biết có ai sanh cái cảm-giác gì không, chớ như kẻ tiểu sanh nầy thì không sao cầm được giọt lụy, khen cho người mà tủi cho mình, nỗi thương tâm ấy kể sao cho xiết. Mỗi khi tai nghe những tiếng mắt trông thấy những chữ «Dân quốc vạn tuế» «Cọng-hòa vạn-tuế», Thì cái giọt máu nóng càng như sôi như dục muốn trào lên. Ngảnh lại nhìn hai bạn Tây-Sơn và Quốc-Sĩ, thì thấy hai bạn mắt đều rưng rưng giọt lụy, nét mặt hiện ra vẻ cảm động vô cùng cho hay cái thương tâm của khách không nhà, ai ai cũng đều như vậy.

Vãn cuộc anh em dắc nhau ra về, nỗi cảm giác nồng nàn, vừa đi vừa nói chuyện, nghe anh Tây-Sơn nói một câu rất có thú vị, vậy xin mượn đó mà làm câu kết bài nầy:

«Nước Tàu ngày nay sở dĩ có cuộc dân-quốc-kỷ-niệm hằng năm là ở ai? Ở Tôn-dật-Tiên! Hồi tưởng lại mấy mươi năm về trước, nước Tàu vẫn là nước đế-chủ, Tôn-dật-Tiên vẫn chỉ là một anh học-trò, bởi chứa sẵn có cái máu dân-chủ, mà mười mấy năm rày biển vào khơi, bôn tri quốc sự bao nhiêu hoạn nạn bao nhiêu nguy biến đều lướt qua, kỳ cho tới khi đạp đổ chánh-phủ Mãn-Thanh, dựng nên cọng hòa dân-quốc, mà bây giờ chí nguyện mới thỏa, mục-đích mới đạt. Vậy cho biết *có chí thì nên*.

TRẦN-HUY-LIỆU

Toà Đại-hình Saigon

(*Tiếp theo*)

Ngày thứ ba 13 Octobre 1925

4e CƯỠNG DÂM

Vụ nầy tên Lê-văn-Truyện bị cáo về tội hãm thị-Trâm rồi còn muốn giết con ấy nữa.

Tên Truyện đã từng vào ra ngục thất nên ăn cơm nhà nước đã quen miệng, đứng giữa Tòa khai rằng có chọc ghẹo thị-Trâm mà con ấy không chịu nên nó, có đánh chớ không có hãm.

Hỏi thị Trâm thì nó cũng khai như tên Truyện; hỏi tên Thơ là anh ruột thị Trâm thì tên ấy khai rằng lúc hãm hiếp em nó thì nó không thấy song lúc nghe thị Trâm la làng thì nó chạy tới thấy tên Đà vớt em nó lên bởi vì em nó bị tên Truyện rượt nên phải nhảy xuống rạch mà trốn.

Kêu chú Cai chef poste hỏi thì chú khai rằng lúc nghe la chạy tới thấy áo quần thị Trâm ướt loi ngoi, chú lại khai rằng tên Truyện có tiền án, du côn, còn thị Trâm thì hết na tốt lắm.

Quan Chưởng lý Lacouture bỏ vụ cưỡng dâm chỉ buộc tội tên *Truyện* mà đánh thị Trâm mà thôi.

Tòa vô nghị án, có ông Qui, ông Lý, ông Trạch làm Hội đồng thẩm án, đến khi trở ra lên án tên Truyện hai năm hầu hạ chúa ngục.

5e MẠO FACTURE ĐÒI TIỀN

Tên Nguyễn văn Nhỏ, giúp việc hãng rượu *Larue* bị buộc tội làm facture giả đi đòi tiền bạn hàng mà xài. Anh ta có bị phạt 18 tháng tù treo.

Nguyễn văn Nhỏ khai rằng không có ý ăn cắp tiền hãng *Larue*, vì nếu muốn ăn cắp thì lúc đi thâu tiền có bạc ngàn đã lấy rồi. Nó làm mạo facture đây là có ý thâu tiền trước mà xài rồi sau sẽ chạy tiền mà thường vô cho chủ. Nó làm mạo có hai cái facteure số bạc là 50$ mà thôi.

Quan Trạng sư Guermeur cãi giúp đỡ lời lại hãng làm sổ sách không rành rẽ, còn tên Nhỏ mượn bạc xài rồi trả lại chớ không phải giựt luôn.

Tòa vô phòng nghị án rồi trở ra lên án tên Nguyễn văn Nhỏ 18 tháng tù.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

6· CỜ BẠC SANH ÁN MẠNG

Hồi 3 giờ chiều ngày 7 Juin trước sân tôn Trò ở làng Phước vinh (Gia-định) có một sòng bài cào, sau cãi cọ đến đổi chém giết nhau.

Trong bọn ấy có tên Công bị một lát dao trúng đầu cái rớp, nó giận lắm giựt cái riều của chủ nhà rồi bửa ngực tên Lê. Lê nhào trái bất tỉnh nhơn sự, máu ọc ọc trào ra, hồn Lê đã bay qua Tây phương phật.

Quan Lương-y khán nghiệm nói Lê bị đứt lá gan và bể nát cái phổi.

Quan Trạng sư Pétin bào chữa cho phạm nhơn tận tình. Tòa lên án phạt Công có 2 năm tù.

(*Còn nữa*).

Dalat

Đường lên Dalat tới cây số 43 nhơn vì trời mưa nên bừng xảy theo mé hố lở hết một khoản độ 17 thước bề dài. Xe cộ đi cũng còn đặng nhưng phải cẩn thận cho lắm.

Công-văn lược lục

TỪ CHỨC

Chấp đơn xin từ chức của thầy Nguyễn văn Được, Cai tổng hạng ba tổng Cẩn an hạ hạt Cholon.

Chấp đơn xin từ chức của thầy Huỳnh văn *Lương*, Thông ngôn hạng tám sở Tuần thành.

ĐôngPháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	12f. 75
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	12 80
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de Chine)	12 80
Hongkong et Shanghai	12 90
Chartered Bank	12 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	5$80 tới 5$90
Lúa Gò-công	6 10 — 6 20
Lúa Bãi-xàu	6 00 — 6 10
Lúa Bạc-liêu	6 05 — 6 15
Lúa Cao-man (trắng)	5 45 — 5 55
Lúa Cao-man (đỏ)	5 00 — 5 10
Gạo trắng tô	5 90 — 6 00

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp: 108 50

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc COMPIÈGNE ở Marseille bữa 15 Octobre lối 3 giờ chiều qua tới.

Chiếc PORTHOS ở Trung-Huê và Nhựt-bổn bữa 16 Octobre qua tới.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Haiphong bữa 18 Octobre vô tới.

Chiếc ANGERS ở Marseille bữa 21 Octobre qua tới.

Chiếc G. G. ROUME ở Singapore bữa 21 Octobre qua tới.

Chiếc CEYLAN ở Sanghai bữa 22 Octobre qua tới.

Chiếc AMIRAL PONTY ở Marseille đã chạy qua Đông-*Pháp* hôm 1er Octobre.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc G. G. PAUL BEAU bữa 15 Octobre chạy qua Bangkok.

Chiếc AMIRAL NIELLY bữa 15 Octobre chạy ra Tourane và Haiphong.

Chiếc COMPIÈGNE bữa 18 Octobre chạy ra Tourane và Haiphong.

Chiếc PORTHOS bữa 19 Octobre chạy qua Marseille.

Chiếc ANGERS bữa 23 Octobre chạy qua Trung-Huê và Nhựt bổn.

Saigon

Tin mới

Kính cho quí cô, quí bà đặng hay, chiếc tàu Porthos bên tây mới qua, M. François Sự ở Chợ-cũ Saigon, 76, rue Vannier, có đặng ít gói hột xoàn thiệt là rất cực kỳ tốt! Xin quí bà, quí cô mau chơn đến mua giúp người Annam.

Và lại M. François Sự đáng tin cậy, và chiêu hiền đãi sĩ bặt-thiệp, chẳng phải như bọn da đen xảo quyệt gạt gẫm và nhục mạ các cô vậy.

Một con người đê tiện

Một buổi chiều kia vào khoảng 6 giờ tiết trời thanh bạch, giữa quãng đàng vắng vẻ, ký giả một mình lửng thửng vừa đi vừa nghĩ ngợi, trông xa xa thấy bên đường có ít cẳng phố mà làm gì người tựu rất đông.

Ký giả có tánh tọc mạch, thấy vậy mới đi lại coi thử cho biết chuyện ra sao? Vừa tới nơi thì đám đông ấy lần lần tang di, còn lại một người phụ nữ, tác trung trung vào độ 30 tuổi cũng vừa đi vào nhà và một bà lão còn ở ngoài. Cơn ấy ký giả mới bước tới hỏi thăm thì bà lão ấy thở ra rồi nói rằng: thầy muốn biết câu chuyện nầy lắm sao? Vậy thì tôi cũng xin thuật lại cho thầy rõ:

Số là người đàn bà mới vừa vào nhà đó là vợ của một thầy làm việc với ông Kinh-lý tại Saigon đây, tên là Ng.-thị-*B.* người gốc ở L. x. còn chồng nàng tên là Trần-văn-B. gốc ở Cholon. Nguyên hai vợ chồng mới gặp gỡ nhau dăm chừng 3 tháng thắng bằng chồng thì ngày đi làm có lúc 4, 5 đêm mới về một đêm mà hễ mỗi lần về thì than vắn rằng túng bẩn, nay hỏi vợ mượn cây neo, mai hỏi mượn sợi dây chuyền, mốt hỏi mượn bộ cà-rá. Thật là thầy B. yêu vợ quá chừng, yêu sao yêu lạ yêu lùng, yêu cho đến nỗi cùng giường cùng chiếu, cùng bát cùng mâm, mấy đều ấy chẳng nói chi; yêu dương cho đến nỗi vàng vòng, quần áo tiêu tùy, tiền bạc trong túi có bao nhiêu thầy cũng yêu dương tóm vét sạch sành sanh.

Vậy mà còn chưa vừa lòng thầy nữa đa. Trong lúc ấy cô ký còn 1 cây neo mượn của em để đeo lo le, thầy thấy vậy trong dạ phập phồng, sợ để vậy e thượng lương quân tử nó ăn vào lột đi chăng? Nên chi thầy mới toa rập với em thầy là Thomas P. cũng ở Cholon ra hỏi mượn của ấy, cô ký vì quá yêu chồng nên phải ép bụng cởi tuốc ra đưa cho em chồng mượn.

Đồ đạc tiêu sạch rồi, chừng thầy ta mới học sách « Bạc tình lang » rồi ngâm câu: dĩ đao vi thượng...

Thầy ôi! Mà chẳng phải hết đâu? Thầy B.. đã đành phụ nghĩa tào tơ, đoạn tình chăn gối và làm đến hèn mạt đê tiện như vậy, rồi còn lập chước quỉ mưu thần biểu em gái thầy là thị Sáu tới nhà hăm dọa đòi xe đồ đạc của anh nó ra, đuổi cô ký nầy ra khỏi nhà cho bơ vơ đất khách, linh đinh phận gái dặm trường...

Nhưng lúc bấy giờ cô ký tự hiểu rằng đất xấu nắn không nên nồi, nên phải cậu may đánh liều nhắm mắt đưa chơn tới bớt đầu cáo.

Đó câu chuyện nầy giờ độc giả nghe coi có bất chán mấy chán ngán cho nhơn tình không??

Có đáng khinh đáng bỉ cho người như thế không? Cũng là tu mi nam tử mà sao nỡ khinh rẻ cái danh dự của đời mình, để làm cái bia dựng cho trò cười muôn thuở. Thế thì đến soi gương chẳng hổ bóng lắm ru?

Chuyện nầy Nguyễn-thị-B. đã đến bớt đầu cáo rồi, ông cò quận thứ nhì còn đang tiềm kiếm tên Trần-văn-B. song tiềm chưa ra nên chưa mở đàng tra vấn.

Nếu tiếng phong-văn chẳng lầm thì tên Trần-văn-B.. hiện nay còn ở tại Cholon đùm đậu với bà con nó và nó cũng tưởng ra vô Saigon.

Vậy ký giả ước mong sao ông Cò quận thứ nhì truyền cho mấy người mật thám tầm bắt tên Trần-v.-B... về tra vấn đặng có làm tội kẻo để nó coi luật nước như không. Rất mong thay!

Long-Truyền

Cholon

Tiền rình ống ớt!

La-Khai, khách Quảng-đông, chủ tiệm H. O. Hữu-Tân, ở đường Artisans số 39 lấy làm buồn thảm mà cho các tiền-ông tiền-cậu hay rằng mới đây trong đám học trò tiền đến động anh ta luyện thuốc trường sanh, anh ta tiếp rước hẳng hỏi chẳng hề khinh bạc, thế mà không biết có vị tiền nào còn chẳng bằng lòng nên rình của anh ta hết một cây « ca-nông 75 » mà bạn thiên tiên địa tiên thường kêu là « ống ớt » giá đáng oành bét!

La Khai nghĩ tức mình vì học trò tiền mà còn chơi thúi nên đến bớt mà cớ với ông Cò, vậy tiền nào đó có rắn mắc khuấy chơi nên đem mà trả lại nhé.

Nuốt Nhựa, lai cảo

Biênhoa

Cũng là bắt mối xe hơi

Bữa 12 Octobre, lối 10 giờ rưỡi sớm mai, tên Tư và tên Lễ nghễu nghến nơi con đường Philastre để đón rước mối xe-hơi. Hai đàng giành giựt nhau sao đó chẳng rõ mà Tư móc bàn tay sắt ra nhắm ngay tráng Lễ mà đánh. Lễ cũng chẳng nhịn chạy giựt một khúc tầm vông mà trả thù.

Thời may lúc ấy có cậu bếp Giỏi (mà giỏi thiệt) chạy tới xách lỗ tai hai tên du côn nầy đem về bót giao cho ông cò định liệu.

Thường thường ở các chợ búa bọn rước mối xe hơi hay làm lộng lắm nên thường xảy ra sự đánh đập đâm chém nhau luôn, vậy tưởng các ông Sơn-đầm và mấy người chức việc canh gát chợ hãy làm việc bổn phận một cách nghiêm khắc hơn xưa thì mới mong trừ dứt mối tệ ấy.

Tâyninh

Xe hơi cáng lính

Hôm thứ bảy rồi đây có cái xe hơi số C. 1797 của M. Quờn ở Mytho, trong xe có ông Hội-đồng, ông một Ký và thầy Ban biện ở Chợgạo lên Tâyninh đặng đưa linh cửu của ông già quan Chủ quận Chợ-gạo từ trần tại Tâyninh. Tên sốp-phơ vì lạ đường nên cho xe chạy xuống đường chợ mới (Tây-ninh), đặng hỏi thăm nhà. Đang buổi chợ đông chú lính tên Nguyễn-văn-Ty mặt mắc ngó mông vào đám gái, trí tưởng mơ màng quên xem trước xem sau, xe chạy gần tới đã có bóp kèn và chạy chậm, chú lính Ty tưởng mình gan ruột anh hùng liền đúc trọn bàn cẳn cho xe cáng dập hết năm ngón cẳn mặt. Anh hùng lúc ấy sẵn bị la trời inh ỏi, làm cho xe hơi ấy phải ngừng lại chờ chủ vô nhà thương bó thuốc, rồi ai nói anh hùng cũng không nghe, quyết lòng xin quan trên làm án kết giải Tòa đặng anh hùng xin tiền cấp dưỡng cho nhiều đặng ăn nghỉ. Tệ cho chú lính Ty dữ a... Không biết lỗi ấy tại mình lại còn mong làm dữ.

May có nhờ M Arthur Hảo, rõ biết mọi việc có tỏ cho ông cò Tâyninh hay nên ông cò xử êm lấm cho chú lính Ty không toan mở miệng, vậy mà chú lại còn nài ông một Ký phải lì-xì cho chú hết « ưng-mảnh » Anh hùng bắt sưa năm đồng rồi hì hì đi luôn một nước.

Bần-Tăng

Bacliêu

Bọn tiểu anh hùng rửa nhục

Số là bữa thứ bảy 10 Octobre, bọn khách trú có ăn lễ Dân-quốc, nên trọn ngày nghỉ bán để chung vui cuộc lễ. Bữa đó có 1 bọn học sanh Annam đi chơi nơi đường Quai Rigault de Genouilly, trước tiệm khách. Trong lúc lũ Chinà nầy đương vui say thịt rượu, lại nhằm lúc ông Man nhập vào, nên đốt pháo quăn ra đường trúng nhằm mấy tên học sanh trên đây, một trò bị cháy áo, phỏng mình, nên vô tiệm mà bắt thường cái áo. Lũ khách nầy chẳng một lời quấy phải, đồng một bầy trong tiệm áp ra đánh mấy trò ni. Các trò đã nhỏ mà lại ít, cự chẳng lại đông nên cũng nhau vô bớt mà thưa, ông Cò xử huề.

Tức trí, vả lại mình là học trò nhà nước nếu nhịn thua thì lũ khách đã ăn quen lại còn cười, nên chiều bữa 12 Octobre tang học ở giờ, đồng một trường kéo rốc đến tiệm dường như 1 đám binh đi diễn trận, phần có tập gymnastique, nên đi au pas cố về coi nghĩ, khi đến tiệm thì có 1 trò ra nói tên khách nào đánh hôm qua đó phải ra chịu lỗi và phải bắt thường cái áo cho trò bị cháy áo, hầu rửa sự nhục chung cho nòi giống hợi 10 khách hết, làm hò, hé, ông Bổn mặt đỏ cũng hóa xanh!

Chẳng tỏ sao lúc đó thầy giáo H... có đó đã chẳng vì học sanh Nam-Việt vô tiệm mà phân trần cho bọn khách, lại còn đuổi học trò về, thế cũng lạ chớ. Lại còn Cai Được la hét làm mặt qui thần, tưởng bọn sanh sự sao, thế chú Cai ni quên câu: nhứt là qui, nhì là ma, ba là học trò sao chớ... Dầu la ó mặc kệ, học sanh cũng lướt tới, giây lát Cò ra rược bắt một trò đến hỏi sao đó rồi cũng đuổi về. Thế cũng là sự ức cho học sanh, Ký giả hằng nghe thấy tại khách hay hiếp đáp người mình, nhứt là kẻ ở thôn quê vừa đến thành thị, hôm nay lại ăn quen cự với học trò thế mới gan cho chớ, mà dễ lắm sao.

Thiên-Đinh

« Lời bàn ». — Tôi đọc bài nầy lấy làm sướng bụng quá, và khen cho mấy trò nhỏ gan ruột anh hùng, vì một cái nhục của bạn đồng song mà thảo chặt ngay mối dây đoàn thể để chống cự binh nhà Hớn. Cái gương qui-hóa của mấy trò em đây có lẽ làm kẻ râu mày soi qua mà thẹn thầm biết mấy!

V. H.

Nam-vang

Bà hỏa đốt ghe dầu..

Hôm 13 tây rồi đây, có một chiếc ghe chài chở 2·000 thùng dầu sẵn đậu tại bến Nhà thờ chẳng rõ tại làm sao vùng phát hỏa, khói tỏa lên mịch trời tiếng nổ ầm ầm, ngọn lửa cất lên rất cao, thiên hạ tựu tới xem đông không biết mấy. Ghe chài bứt đốt trôi tuốc ra ngã tư sông Cửu-Long rồi chìm mất. Năm người bạn ở dưới ghe, có 3 người bị trọng tích.

Cò bót còn đang tra xét, đợi có tin sẽ xin đăng tiếp.

Vinhlong

Trèo tường vượt ngục

Đêm 9 Octobre rồi đây, lối 12 giờ khuya ai nấy đều ngon giấc, ngoài đường vắng bóng lại qua, thình lình nghe trong khám đường có hai tiếng súng nổ bùm-bùm rồi kế mõ trống nổi như nhái, làm cho thiên - hạ ở châu thành Vinhlong đều kinh tâm táng đởm.

Ai nấy mở cửa kéo ra ngoài, hỏi thăm chuyện lao với nhau mới hay rằng có ba tên tội-nhân trèo tường vượt ngục.

Số là có tên tù bị giam tại khám, thừa lúc đêm khuya lặng-lẽ, bẻ song sắt thoát ra ngoài; khi ra khỏi vòng gát trong, chúng nó mới bò lên mái nhà lần lần ra tới vòng ngoài là chỗ có lính gát. Tới đây còn bị một tấm vách tường giăng ngang, một thằng kê vai hai thằng leo lên thoát nạn, đến phiên tên thứ ba lúng-túng một mình hớt lên tuộc xuống, rủi tên lính gát ngó thấy hả hoát họng la lớn lên, tên tội nọ biết thế không êm nên mới chạy lại toan bổ giựt súng và vả miệng tên lính ở ảo ấy.

Khi nó giựt được súng của tên lính nọ rồi bèn rược tên lính chạy vắt dò lên cổ, song cái miệng cũng còn thọp-thẹp la hoài. Xảy đâu có thầy đội Vàng nghe lính la xách súng chạy ra tiếp cứu. Vừa gặp tên tội nhơn quyết xốc tới ăn thua với thầy đội một sống cho phỉ tình, ai dè thầy đội lại nhắm nó mà bắn. Súng nổ một cái bùm không nhằm chỗ nhiệt, tên tội ấy chờm tới quyết trả thù, ai dè thầy đội đôn tự nhỉ lên bảo hại thằng ấy nằm ngay cẳn cuốc.

Trận giặc nhỏ vừa êm, các quan đều tề tựu khán xét rõ ràng bèn xuống lính tập nóa hai tên tội kia, nhưng tìm chưa gặp hắn.

Sẵn đây tôi để lời khen thầy đội Vàng can đởm và mừng cho thầy việc dữ mà may!

HẾT-HỒN, lai cảo.

Hội thể-thao Annam

Cuộc tranh chức vô địch Annam năm 1925-1926

Chúa nhựt 18 Octobre 1925, tại sân Etoile de Giadinh:

từ 3 giờ 40 tới 4 giờ 40

Télépost sẽ đấu cầu với Commerce sport.

Arbitre M. Thời

từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50

Etoile de Giadinh sẽ đấu cầu cùng Gòvấp.

Arbitre M. Ngưu

Trước khi khởi sự tranh hình đồng năm 1925-1926, hội Thể thao Annam có định mời hết thảy mười ba hội, bữa chúa nhựt 18 Octobre nầy ba giờ 15 đúng tựu đến tại sân chụp hình để làm kỷ niệm, mỗi hội mấy người đá banh thì thay sắc phục của hội mình, còn hội viên và ban trị sự thì bận đồ thường, đừng có thứ lớp, sau tướng của mình.

Áo của mấy hội ra thể nào xin biên ra đây, cho khỏi lầm lạc. Etoile de Giadinh, xanh đen sọc-ngan, Gòvấp Đỏ trắng sọc xuôi, Cholon xanh trắng sọc xuôi, Electro xanh lá cây, Dakao vàng, Distamy vàng đen sọc ngan, Tândinh mình xanh ức đỏ, Giadinh école xanh lá cây cổ trắng, Paul Bert trắng, Donai áo vàng cổ xanh, Téléport đỏ trắng sọc ngan, Commerce trắng đen sọc xuôi, Arsenal tím than cổ đỏ.

Hỉ tín

Tôi lấy làm vui mừng tiếp đặng hồng-thiệp của MM. Tạ-đại-Hiến và Tạ-giáo-Hiến, cựu xã-trưởng và điền chủ tại làng Hoà-Bình Bạcliêu cho hay rằng: đến ngày 18 và 19 Octobre 1925, sẽ cưới vợ cho lịnh điệt là M. Lý-bình-Huê (Đông-Pháp và Pháp-quốc tú tài.)

Hận vì đường sá xa xuôi, không dời gót đến đặng, nên nhờ quí báo Đông-Pháp, kính lời chia vui cùng nhị vị hiền huynh đặng một người cháu dâu đủ đức hạnh, vẹn sắc tài, và mừng cho M. Lý-bình-*Huê* từ nay đẹp duyên Tần, Tấn.

Vậy chúc cho hai vợ chồng mới đặng:

Cầm sắc điều hòa

Bách niên túc ước.

Tạ-bình-Chánh

Thơ *ký* Ngân-khố Đông-Pháp

Nam-vang, kính chúc

Ai tín

Bổn báo lấy làm buồn bã mà hay tin chẳng lành rằng bà Ngô thị Hằng là thân mẫu của ông Lâm-văn-Huê, giúp việc tại Tàng thơ viện Saigon mới từ trần hôm ngày 11 Octobre 1925 hưởng thọ được 72 tuổi.

Cuộc tống chung đã xong hôm ngày 15 Octobre 1925 hồi 8 giờ ban mai.

Bổn-báo kính lời chia buồn cùng ông Lâm-văn-Huê và tang quyến sau chúc cho linh hồn bà cụ siêu thăng nơi miền tịnh độ.

Đ. P. T. B. huy lụy kính điếu

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí thầy quí cô đặng rõ: Tại tiệm tôi có may y phục Annam và Langsa đủ kiểu đã mau mà lại khéo, Giá tiền lại tính rẻ hơn các chỗ khác. Kính mời quí thầy quí cô đến giúp giùm cho Annam mình mau tấn phát.

Nay kính,

Chủ nhơn,

ĐOÀN-THÀNH-TẠO.

43, đường Amiral Courbet, 43 SAIGON.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU

Số nhà 33bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁT, RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIỂU-BO

Một tấm gương soi

TIỂU THUYẾT ÁN OAN VÌ TÌNH nầy, không dám gọi là mặt trời, mặt trăng, dọi chiếu khắp thế gian, song xét kỹ cũng nên cho là một tấm gương nhỏ, để soi cho thấu lòng người: Đã biết cũng là một quyển tiểu thuyết tình, nhưng mà không có đê tiện, trong đây tả ra nhiều lời để răng đời và sự tích rất hay. Câu văn êm ái, ngoài bìa lại có hình xem qua đẹp mắt, dày gần năm mươi mấy trương mà bán có ba cắt (0$30).

Xin quí độc giả mua giùm, trước để xem chơi sau cũng có điều bổ ích. Tôi có gởi bán theo mấy ga xe điển từ Chợlớn tới Bà-chiểu cũng các nhà bán sách ở Saigon. Như ở lục tỉnh ai muốn mua sỉ xin gởi thơ để như vầy:

PHẠM MINH KIÊN

N° 75 Quai de Testard, Cholon

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant Ômôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatic.

» Đại-lý hãng rượu Bình-tây.

» Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

« Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu săng *Shell*, dầu lửa hiệu *con sò*, dầu nhớt hiệu M. C. C. đèn *TITO LANDI*; đèn thắp dầu săng có chạy dây như đèn điển; hàng *Tàu*, hàng *Bắc* các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

Bá-cáo việc riêng

Tôi xin kính trình chư độc giả biết cho rằng; gánh xiếc Đại Nam là một ông ty bốn người. MM. Trần ngọc Tuyển, Lưu như Tùng, Quách văn Minh (Homme serpent) và tôi hùn phần với nhau, nhưng theo tờ hợp đồng ký tại Saigon ngày 20 Septembre 1925, thời ba người kia đã bằng lòng bán gánh xiếc ấy lại cho một mình tôi, vậy từ nay trở đi ba người kia không có dự gì vào gánh xiếc Đại Nam nữa.

Kính cáo

Lưu khánh Vân

chủ phường xiếc Đại Nam

Muốn bán

Một cái xe *Limousine* hiệu *De Dion Bouton*, 10 mã lực còn tinh hảo, đẹp đẽ lắm.

Ai muốn mua xin gởi thơ hay là lại nhà hỏi ông *Nguyễn-thanh-Liêm*, chủ nhà máy Bureau 52, rue Pellerin Saigon.

Một cái xe hơi hiệu *Delahaye* 10 ngựa kiểu xe kiến (Limousine) số xe gần tới số 4 ngàn, có đồ phụ tùng đủ, áo nệm mới tinh hảo, chạy 100 ki-lô mét hao 12 litres săng.

Xe còn mới mà chủ bán cho trả chiếc hoặc ai có xe hơi nhỏ muốn đổi cũng đặng — Xin do nơi Bổn-quán.

BAO GIỜ HIỆP-PHỐ?

(*Ái tình Tiểu-thuyết*)

Tác-giả: TRẦN-HỮU-ĐỘ

(*Cao-lãnh*)

Trong duyên gặp gỡ là duyên,
Trong tình vẹn vẻ đôi bên là tình.
Mấy lời sắt đá đinh-ninh,
Xa xuôi ai có thấu tình chăng ai?

II

Người cố-nhơn ấy là ai?

(*Tiếp theo*)

— Thưa bà, từ khuya mới gặp-gỡ chẳng dám hỏi thăm nhiều, sợ e cho là người vô-phép. Bà nói rằng ở Cần-thơ, tại châu-thành, chẳng hay quí-quyến *thể* nào, ông *ở* nhà làm chức phận chi?..

Bà nghe chàng hỏi, làm thinh một chút, kế ngó một chàng mà nói rằng:

— Nhà tôi ở tại châu-thành, nhơn tiện thầy hãy ghé đó chơi một đêm, rồi sáng ngày sau đi xe vào đó cũng không trễ gì. Ông nó *ở* nhà có tánh vui-vẻ, quí trọng khách lắm, thích chuộng người có ăn-học lắm. — Ông nó tên là Vương-thiên-Tài, Thông-phán hạng nhứt, đương làm việc tại Tòa-bố Cần-thơ. Từ khi tôi cùng ông nó kết tóc xe tơ, thì vợ chồng còn nghèo khổ, ông nó còn đi học gần ra trường, tôi ở nhà lo buôn bán tảo-tần; thấm thoát tháng ngày, phước nhà đủ lại, ông nó ra thi đậu, tùng việc nhà nước, từ đó cho đến ngày nay, sanh được 6 đứa con, vừa trai vừa gái, thằng anh thứ hai nó hiện tùng sự tại Bạcliêu, chị ba nó có chồng tại Châuđốc, còn thằng Quốc-Thanh nầy là thứ tư, con Lệ-Châu là con thứ bảy con út. Việc quan nhẹ bước, việc làm phát tài, chẳng bao lâu trong nhà vợ chồng được dư-dả một *ít* mãi đến ngày nay trong nhà cũng có ăn đôi chút.

Con Lệ-Châu, trước tôi có cho nó đi học một ít lâu, học tại trường nữ-học đường Saigon: học cũng sáng láng, chẳng mấy năm mà thêu-thùa, may vá, chữ nghĩa được khá. Còn thằng Quốc-Thanh nầy năm tới đây thì ra trường, may rủi không biết thế nào mong đức tổ-tông để lại cho nó, chớ thật tánh nó ít-oi lắm, nết-na thuần lắm... Hai đứa nầy chưa có nơi nào, một mai nó có ưng đâu thì vợ chồng tôi gả, cưới cho đó...

Chàng Việt-Nam nghe bà thuật sơ việc gia-đình, biết ngay nhà bà đây cũng là một nền phú-hậu đem lòng kính-nể vô cùng. Giá bây giờ không có thói đời ràng buộc, không có lễ phép cản ngăn, thì Việt-Nam hữu tình nầy có lẽ vội-vàng quì ngay trước mặt bà, chấp tay thành kính mà *kêu* bà bằng mẹ, rồi thú thật rằng: « Con đây vốn là người thương thật Lệ-Châu con đây vốn là kẻ quá ư hữu tình cùng cô Lệ-Châu, thầm trông trộm nhớ, ngày đêm ước-ao, mà có lẽ con đây lại là người mà cô Lệ-Châu ưng thuận, tình trong như đã mặt ngoài còn e! Xin bà mở lòng thương xót, chiếu cố đến phận hèn, cho đôi trẻ giao đầu kết nghĩa trăm năm, cho phỉ nguyền duyên tao-ngộ! » song, không thể nào được như ý-nguyện; từ lúc nghe bà nói xong câu chuyện, tình lặng lại như biển như nguồn, càng đóng kín nơi lòng tình càng bứt tức, khó chịu biết đường bao! Cái thói đời buộc mình phải giữ cái sĩ-diện buộc mình phải dỗ lương-tâm vào trong, dầu biết rằng cái tình đã lên đến bực nào, cái dục mình đã tăng đến độ nào, cố lòng cố sức nén xuống vậy.

Tàu chạy mau, hai bên bờ sông cảnh dời, tấm lòng chàng chập-chờn, nhìn cảnh hai bên bờ, rồi quay nhìn mặt nàng *Lệ*-Châu nằm ngủ thim-thíp, khác nào một đoá hoa hồng đương chừng xuân-thiều đua nở *tốt* tươi. Lạ thay cái sắc đẹp! Ghê thay cái sức nó quyến rũ ta! Đương lúc hầu chuyện với bà, mắt chàng ngó chừng nàng Lệ-Châu, thì trong trí mình nghe có đều sung-sướng, mà không biết cái sướng gì! Nàng nằm ngủ mặt ngảnh vô chỗ sáng, thì tỏa ra một cái sáng lạ. Cái khăn choàn « crépon » màu đào gió thổi dập nhè nhẹ trên nước da đỏ, mởn mởn như bình cảnh chơn trời đằng xa lẫn với bóng nắng. Nhìn như vậy hình như khí sáng của trời với của nàng lẫn lại một, như cái khí sáng nó đến áp vào da mặt nàng, hai bàn tay mũi viết nàng, mà yêu đương mà vấn-vít lấy nàng. Tự cái mặt sáng của nàng hình như tỏa ra một cái khí sáng, sáng hơn khí sáng của trời, tự mái tóc của nàng phất phơ gió thổi, dường như khí sáng phản chiếu những màu đậm-dặm xuống hai áng đào kiểm thanh-tú. Cứ mỗi vẻ của chàng Việt-Nam ngồi đó đòm thấy, là một câu nói, một bài ca cho tai chàng nghe, một cái tranh đẹp cho mắt chàng ngắm, một đều êm-ái cho lòng chàng cảm.

Chàng cảm nhiều chớ chẳng phải ít *đâu*, mà chàng có sức đọc cho ra một mối cảm tình, một đều hi-vọng gì ở trong mỗi vẻ ấy, thì không thể nào mà đọc cho ra. Chỉ biết rằng những lời nói không ra tiếng ấy dường như ở trong tinh thần nàng xuất hiện, rồi chung vào óc khôn chàng, thấm-thía vào tinh-thần chàng như mấy tiếng dội ở miền sơn dã truyền vào tai ta nghe trí ta biết khiến cho chàng được khoái lạc từng giây từng phút, qua cơn khoái-lạc thì lại như chôn sâu vào lòng để ghi nhớ lấy mãi-mãi. Vì thử bây giờ chàng có quyền tự-do lấy tay nàng vò chơi trên đầu chàng, thì chắc rằng dầu than đước đỏ hừng cháy da chàng cũng không biết nóng mà là vui sướng tuyệt trần vậy. Đối với nàng, Việt-Nam đa tình không phải là một sự thích-đẹp, một cái dục tình nữa, mà là một thứ bùa một thứ thuốc, một cái số một cái phận.

Đương khi Việt-Nam ngồi đối với cái sắc của mỹ-nhơn sanh cầm sanh hừng như vậy, chợt nhìn đằng xa thẳm, thấy nhóm sáng lên bằng đầu kim cái ý-tưởng, tựa-hồ như nhựt xuất đông sơn. Trước cái điểm ấy còn nhỏ, trước hãy còn hơi hừng sáng, sau rõ ra lần lần, rồi từ dưới mọc lên cao mỗi phút mỗi lớn lên như thổi, lớn lên như một đứa con nít, trước còn ốo lả, sau mỗi ngày một mạnh-mẽ, trước còn như một cái đầu rễ trắng của hột nứt ra, sau lại lớn dài đâm sâu xuống đất cách kiên cố lắm... Thật là một cái thú cao *hơn* mọi thú trần-gian, thật là một cái thú thần-tiên..

. . . .

(*Còn nữa*).

Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ đặng làm phòng ngủ, nên phòng vì mỗi căng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sanh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiêu đều có máy nước chạy.

Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khí chợ mới Saigon mà nghỉ thử một lần thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoà kính thỉnh LÊ-VĂN-LỘC

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

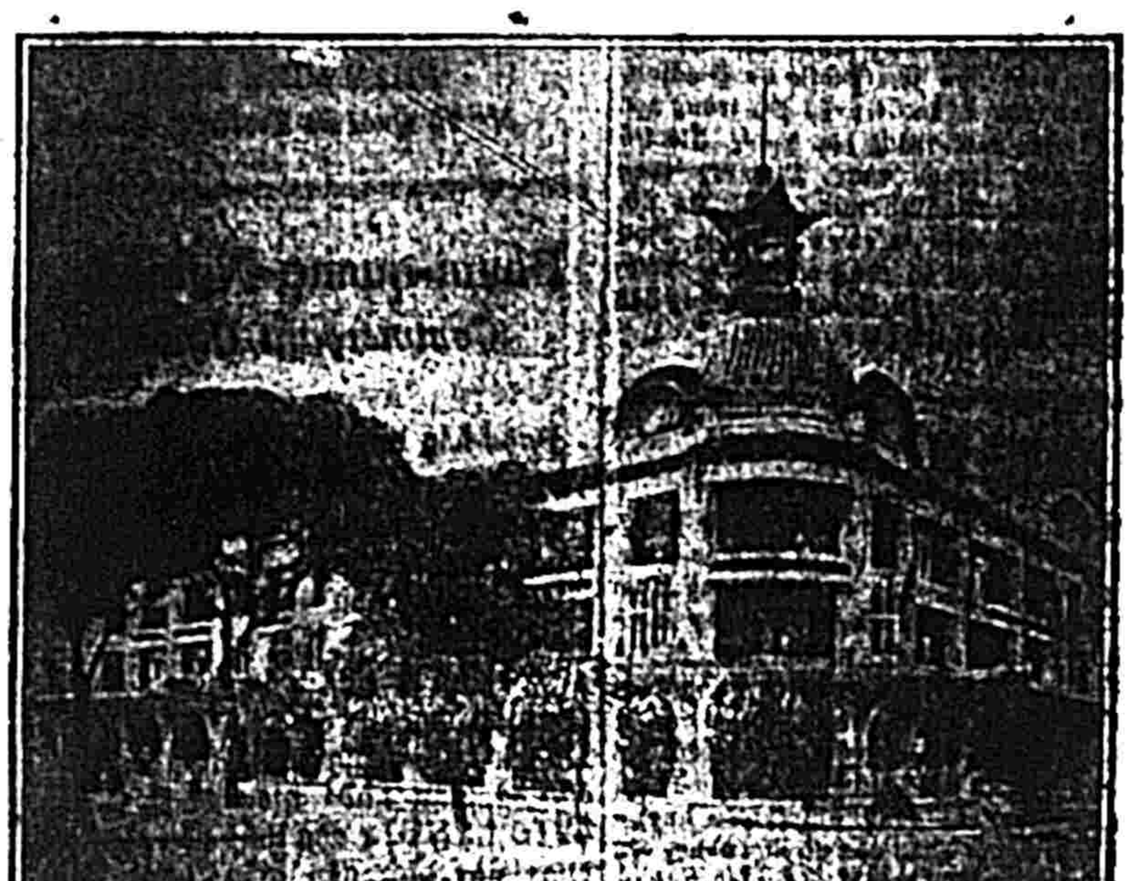

Súng ống và thuốc đạn

đủ đồ phụ tùng sẵn bán

Bao súng, da vàng tốt nhứt hạng, quai xách da láng, có khoen ống khóa, dây đeo bằng da mềm 85 quan

Dây đựng chim, bằng bố giền da, có túi trong, và 10 lỗ nhét bi, 1 cái túi bố 2 túi lưới, dây mang bằng da mềm 45 quan.

Dây nịch đựng bi súng, da vàng có giền, có 20 lỗ đựng bi, chỗ gây ma xi-kên 18 quan

Súng *Hamonerless*, lòng kèm có hai chốt gảy, có giấy chứng thiệt tốt, calibre 12 và 16 650 quan

Hãy xem cuốn mục-lục riêng về súng ống thuốc đạn

Phòng gọt móng tay. — Phòng trà. — Quán rượu điệu Huê kỳ

Có nhạc: (*Thứ năm từ 16 h. 45 tới 18 h. 45*
(*Chúa nhựt từ 9h tới 11 h.*

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín: MAGCHARNER — Dây thép nói: Nói lại sở quản-lý số 143; Nói lại sở buôn-bán số 504

Thùng thơ số 528

BAZAR GIÁO YẾN Phạm-văn-Hiền prop.

106, Boulevard Bonnard, Saigon

Giá ít món hàng

Kiénovale t. kheo	5$00	Jardinière int. vert bl.	8$75	Tàu bườm nacre Récl.	3$20
Surtout ovale	4 50	Plateau p. jardinière	8 75	Máy bay bronze Récl.	0 05
Porte fleur 2 cornets	2 60	Jatte tương tợ coupe	5 00	Fleurs p. jardinière R.	0 15
Porte fleur 1 cornet	2 40	Hộp al. để đ hộp sữa R.	0 40	Mousse paquet R.	0 15
Service liqueur uni	4 50	Hộp đựng vàng laqué R.	1 96	Porte montre argt.	1 90
Service liqueur décoré	5 50	Hộp thuốc xỉa laqué R.	0 38	Service fumeur al. R.	1 20
Service liqueur taillé	6 50	Hộp để thuốc annam R.	0 65	Bình mực 1/2 cris R.	0 50
Pendulette argenté	5 50	Vase nuôn dích bau 0,60	2 40	Faux col 0,30 à	0 60
Pend. argt. réveil	8 00	Bottines Balm. noir R.	6 90	Nœud à nouer 0,60 à	1 20
Coupe để bánh v. coul.	2 50	Soulier Richelieu verni	7 50	Régate à nouer 0,80 à	1 60
Dĩa để bánh 2 thứ	1 90	Soulier richel. jaune	6 90	Nón nỉ large bord 3,50 à	7 90
Seau à glace argt.	2 80	Soulier rich. chev. gl.	6 50	Casque rond trắng	4 50
Bau carafe taillé	2 50	Đồng hồ car. wes. 6 g. [illegible]	65$	Casque colon long	6 50
Mâm alu. 1$30, 2$60,	3 30	Đồng hồ car. w. 8 g.	75 00	Casque Durbar nỉ 5,50	6 50
Hộp đựng vàng 0$75 à	1 00	Horl. car. w. 8 g. 2m x0	200 00	Vase Cornet d'oiseau	1 50
Chén đựng cau khô	0 45	Chậu marb. 4 bộ cẩu	9 50	Vase miệng túm	1 50
Surtout 4 cor. Réclame	4 80	Jard. int. vert 37 c/m	5 00	Fleurs artificielle 0,08 à	0 40
Surtout 3 cor. Réclame	4 00	Encre stylo waterm. R.	0 30	Lampe haut parfaite	5 50
Surtout 1 cor. Réclame	2 50	Xát nhà du thu 0,08 à	0 50	Lampe basse décorée	2 50
Quart alum. Réclame	0 20	Fume cigarette amb. R.	0 30	Lampe basse Réclame	1 90
Seau p. chamb. Réclame	1 96	Legumier để com 0,75	1 00	Carafe cristal Réclame	2 40
Loto 48 cartes Réclame	1 00	Hình football bronze	20 00	Verre à pied cris bord R.	0 50
Jeu course 6 ch. Récl.	1 95	Album p. c. p. 100 pl. R.	0 60	Bình Napoléon br. 2,00	2 50
Lion bronze Réclame	2 50	Porte journ. laqué R.	1 50	Bình Napoléon biscuit	2 20
Etui cigarette cuir	1 80	Chaîne montre 1,80 à	2 50	Barrette fillette 2 thứ R.	0 10
Ống bắm con nít 0$90 à	1 10	Khuôn bánh lo kiểu	0 05	Áo quan matelot có sọc	4 50
Val. cuir jaune 12$00 à	18 00	Vase coul. mg dung R.	0 75	Áo quan matelot nỉ	3 50
Hộp chữ in caout. Récl.	0 80	Vase chg nick, paysage	5 00	Áo quan fillette broderie	2 50
Phấn d. mặt voyage R.	0 20	Casquette drap	1 00	Khăn choàn velours	5 00
Mền nỉ trắng 2m20x1,45	17 00	Nón rơm con nít	1 80	Khăn choàn laine trắng	3 50
Mền nỉ ọc 2m20x1,45	16 00	Mền gòn có bông	3 50	Carte postale 0,01, 0,03	0 05

Envoi contre remboursement à l'intérieur

Gởi mà món nào không vừa bụng, có trả lại, cũng vui lòng tiếp lấy

BAZAR GIÁO YẾN lãnh nhuộm đồ hàng, hàng cũ rồi, nhuộm lại đồ mới

Mandat quí khách có gởi cho B. Giáo Yến, xin biên cho Phamvanhien lãnh

Cũng còn nhiều món hàng khác, ít chỗ kê không đủ

Hộp thuốc xỉa aluminium mới lãnh kỳ tàu này 0$40 và 0$30, sục giá 0$35 và 0$28

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đủ thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoàn và kiểm, đủ kiểu, máy thật tốt, và có trữ dĩa hát cải lương nhiều bài bản. Cũng có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ thật khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha ly như bàn đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, họng Huê kỳ, chưn cẩm thạch, cao cổ, thấp cổ, có bán lì da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, cạy rất đúng giờ máy màu bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng Rishaud bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, nœuds, vớ tơ vớ chỉ, đủ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.F. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có [illegible] thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghinh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN

số 54 đường Vienot

giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

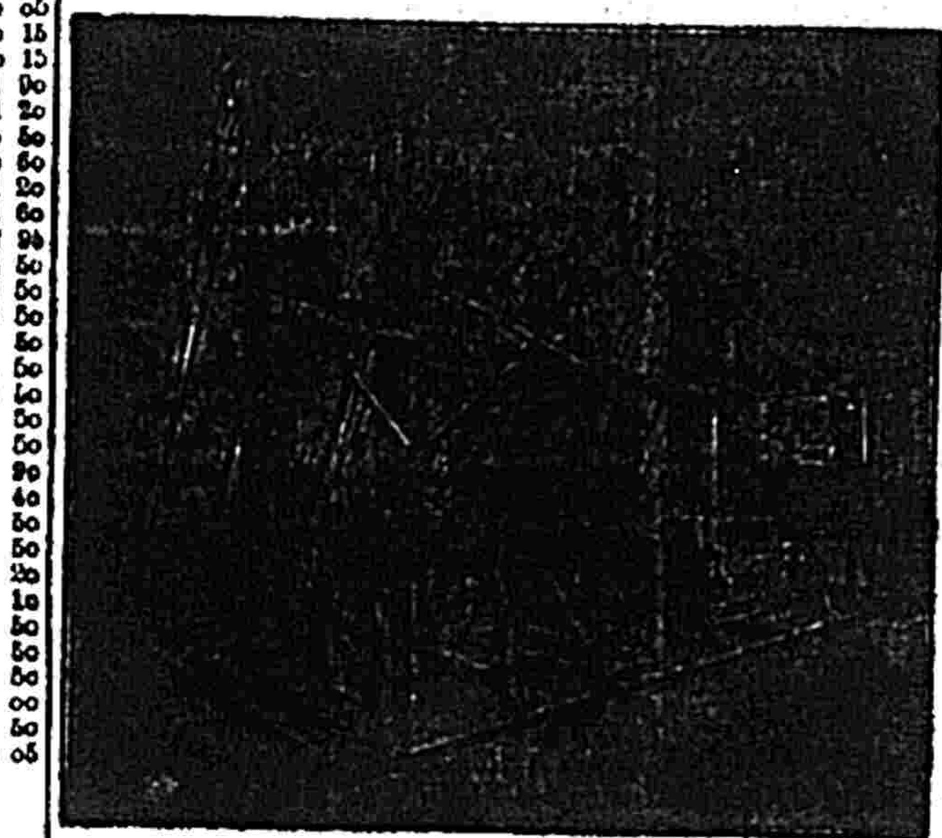

[illegible]

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỒI SÚ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 49 ngan chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ộ ăn trầu có chưng bằng đồng xi-ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẤN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

[illegible]

TIỆM NGÁNH CÓ TRỮ ĐỒ [illegible]

[illegible]

Mandat và dây thép đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, [illegible]

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Lamothe bài 99 và 101

(Đất-hộ) Saigon

Trần-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ. Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiếng, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ cứu lại chắc chắn. Có bán bán xe đã kiểm hành xe cao-su bằng cây giá rẻ bên tây chở lại, cao-su dài đã thay trong bánh, kiểu đẹp tây, đã bán kẻ xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình đồ thắp đèn khi đã theo xe. [illegible]

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi dạ thiểu mua giúp làm ngơi, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

Bánh Quốc-nữ

Bánh Quốc-Nữ là bánh của gái nhà Nam làm, rất ngon và thơm, dùng không phá bụng, có vỏ hộp tử tế theo cách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại:

Bêntre: tiệm M. Lâm-v-Tứ, đường Interprète

Bạcliêu: nhà hàng Tất-Xương của M. Trần q-Thể

Sốctrăng: tiệm M. Hồ-ngọc Quí

Sadéc: tiệm Tân-Phong Quai Tân-phú-Đông

Longxuyên: tiệm Tân-Hiệp phố của M. Ngô-văn Dự

Tràvinh: tiệm épicerie Hồng-Tú

Longmỹ: tiệm M. Nguyên văn Ngôi

Bãixàu: tiệm épicerie Thái v Xuân

Cầnthơ: tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Võ-hiếu-Đễ

Chợlớn: tiệm M. Lê-v-Ngữ 310 rue des Marins và tiệm Minh phát Thành rue Tổng đốc Phương

Saigon: tại Au Tisseur 82 Boulevard Bonnard, và máy nhà ngủ lớn

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THẦN

13 Rue Larignière. — SAIGON.

THI-THƠ

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

N° 13 rue Sabourain Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm này trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, những là: tràm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng, neo bộng, nhẫn, đồng chiếc v... v... Đồ thứ theo kiểu-Chợl cũng như [illegible] vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier 13, rue Sabourain SAIGON

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào, [illegible] nên mấy nhà khách-sạn của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, [illegible] thiệt là chúng tôi hết lòng cảm quí khách.

[illegible]

Vậy mấy khách-sạn của chúng tôi hiệu là:

1° [illegible] Khách-Sạn ở đường [illegible] số 21 và 23;

2° [illegible]-Khách-Sạn ở đường Alsace Lorraine số 107 và 109;

3° [illegible] Khách-Lầu ở đường [illegible]

[illegible]

Nay kính

[illegible]

COURS PRATIQUES de COMPTABILITÉ et de DACTYLOGRAPHIE

NGUYEN-VAN-MUI

10, Rue Martin des Pallières, 10

En face de la gare de Dakao

SAIGON

Xin ghé mắt ! ! !

TÀI PHÁT KHÁCH-LẦU

CỦA M. TRẦN-XÀO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chán nghé sự chê khen thể cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sức lập một cái phòng ngủ hiệu «TÀI-PHÁT KHÁCH-LẦU» ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài [illegible] và [illegible] Cholon. Phòng vì rất thanh-khiết lại sáng sủa, và mát-mẻ lắm; tiền phòng tôi tính rẻ nhẹ hơn các nơi, cũng trả mỗi việt (boy) để sai khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại «Tài-Phát Khách-Lầu» tạm nghỉ thì sao quí-chức cũng đặng vui lòng, vì ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời rất khéo. Trữ những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON R. P. F., R. F. D. HIRONDELLE, BEST SPORT, C. A. F., DIAMANT, BROCHET SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie, Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 ngựa mới, kiểu kiêm thời năm 1925. Thuê đã cho quí khách du lịch các xứ.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch,

Chủ nhơn: TRẦN-XÀO dit KHÁ

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Nhơn vì ông Trần quan Nghiệm mắc bận nhiều công việc nên đã sang Lục tỉnh Khách-lầu lại cho tôi là Nguyễn-văn-Ngọc dit Chín-Tùng kể từ ngày 1er Aout 1925. Chúng tôi đã sửa san phòng vì lại sạch sẽ tinh khiết sáng láng và mát mẻ lắm. Những bồi đều dễ sai khiến, quí khách sẽ được vui lòng chẳng sai.

Vậy xin kính mời lục-châu quân-tử khi có dịp đến Saigon ghé lại *Lục Tỉnh khách lầu* tạm nghỉ, chúng tôi rất đội ơn vô cùng.

chủ nhơn

LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU

202 d'Espagne Saigon

kính thỉnh

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LE-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi rồng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đồ đánh trái láng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi vui lòng tiếp dãi

Trần Long, Cẩn bạch

Trần-quang-Xuân

168, rue d'Espagne Tại chợ mới Saigon

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ:

Giày dép Bắc-kỳ

Đèn điển bỏ túi, và xách đi rọi.

Piles tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền nỉ trắng và đỏ thật lông trừu nhiều thứ.

Áo mưa caoutchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn đồ bình, đồng hồ, đồ aluminium.

Giề Thiếc và các đồ tạp hoá v.v.

Giày dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua thẳng các lò bên Pháp quốc, nên bán giá nhẹ.

Saigon — Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO — TIRAGES : 8.000 ex. — *Le Gérant :* NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN ... KÊ BIỂU NHƯ SAU NÀY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Và cái máy sanh hượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc này bồi bổ thân mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tảng âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tinh, khô cổ ráo lưỡi, đau nơi nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngẫm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thấy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mẳng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập ... Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả

Mỗi hộp giá là. . . . 0$35

ĐỊNH KHÁU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc huờn này chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xóc hông, trào trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hầu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, ngưng trệ, rồi bắt mửa; hoặc cảm hàng tay chơn run rẩy; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn này có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc huờn này, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc này chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng đàm chận hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt láo lường, tay chưn quìu rút, trúng thử phát nhiệt, ảo khí xông nhằm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; nhều nhảo ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trở, khí huất chẳng thông; thần hồn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v.v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc này; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chí như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ đề, khò khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một huờn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa huờn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc này tổ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm huờn; uống chừng nào hay chừng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẽo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gấm	4 huờn.	.	1$00	
»	2	» . .	o	50
Hộp cây	4	» . .	1	40
»	2	» . .	»	70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc này dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 huờn là: o$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm-chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai này, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hóa sanh của trời đất, và dùng thuốc này trước khi có thì không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 huờn là. . . o$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc này để trị các chứng bịnh lậu: hoặc dái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kẻ, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phe. Cử ăn đồ chiên xào, cay nóng nảy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . o$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy móc, tô sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điển dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở lâm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

HÔTEL D' ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N° 73 à 80 Boulevard Charner et Annexe

N° 9 à 15 Rue Carabelli

Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cũng trên lầu, rộng mát, sạch sẽ lắm rất cận tiện cho Quí Khách có việc đi Saigon cũng đi chơi.

HUỲNH-HUỆ-KỲ,
chủ nhơn

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc nam bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v... v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, nghi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

ĐÈN LỒ A KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

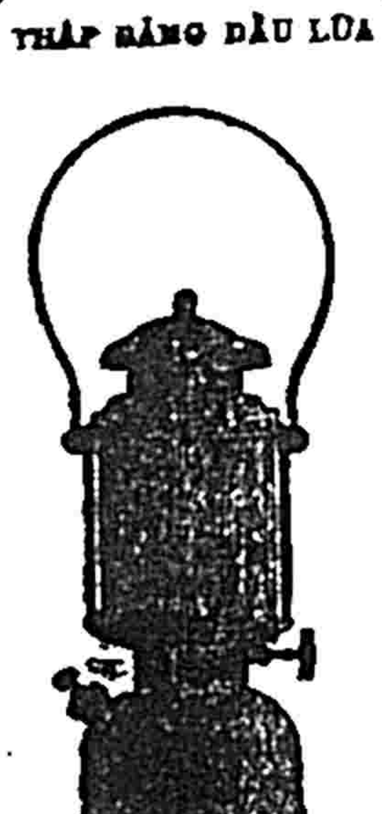

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

..., đường d'Espagne Saigon

I BRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente en gros et en détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BINH

42, Boulevard Charner :: SAIGON

— : —

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bán đồng và bán đá cẩm thạch

Nam-nghĩa-lợi dĩ Thái-sơn-quá

DENTISTE

ANNAM TRỒNG RĂNG

110, BOULEVARD BONNARD, 110

Chợ mới Saigon

Ít được vầy!!

TIỆM NAM CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỐC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng thơ rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn để sai biểu

Chỗ khoan-hòa sẵn lòng giúp quí khách trong mỗi đều sở cần.

Thiệt vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-... mời.

Tiếng gọi đàn!!

Là quyển sách có giá trị nên mua

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp thời-Báo.

Cuộc xổ số

CỦA TƯƠNG TẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày. (5 Juin của quan Nguyễn-Soái Namkỳ ban trị-sự *các hội Tương tế* được tạo lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc*

CÁC SỐ TRÚNG

1	số trúng	10.000$00	»	10.000$00
1	»	4.000 00	»	4.000 00
2	»	2.000 00	»	4.000 00
8	»	1.000 00	»	8.000 00
10	»	500 00	»	5.000 00
50	»	100 00	»	5.000 00
80	»	50 00	»	4.000 00
200	»	20 00	»	4.000 00
352				44.000$00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 sẽ sổ xổ tại dinh quan Đốc-lý Saigon

Giấy số đã bán tại Saigon và lục tỉnh hôm nay. Vậy đừng bỏ qua ai muốn thử thời vận coi đỏ hay đen cũng nên mua mỗi người một vài tấm

Tiểu-thuyết

MŨI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả: NAM-KIỀU

(Tiếp theo)

HỒI THỨ 22

Ngô Kim Kế diễn nên thảm lịch

Nguyễn-thị bẩm: tiện thiếp đã hai ba lần khuyên, song y cứ mắng rằng thứ đàn bà biết gì, nên tiện thiếp không dám nói nữa, đến canh ba đêm hôm qua, y lại đem Tào-Thành mà giết đi, đó thiệt tội y làm y chịu, chớ tiện thiếp không can-dự gì tới.

Đằng-công hỏi: vậy có phải hai tháng trước Tào-Thành cũng đi Hàng-châu buôn-bán với chồng nàng phải không?

Nguyễn-thị bẩm phải.

Đằng-công lại hỏi: vậy cớ sao khi chồng nàng đi khỏi rồi lại thấy có Tào-Thành lại đây?

Nguyễn-thị chối rằng không.

Đằng-công lại hỏi: vậy chớ Tào-nhược Kiến với Tào-Đại cứ mỗi tối đến lại nhà nàng làm gì?

Nguyễn-thị thấy hỏi đến chân-tình, trong lòng rung-sợ, song cũng cứ chối rằng không.

Đằng-công liền cho kêu bọn lân-bàng lên đối chứng, trong đám lân-bàng có một người tên là Úc-Tứ quì xuống bẩm rằng: chúng tôi không dám dối quan-lớn, từ ngày 16 tháng 7 là ngày Phượng-Lâm đi khỏi rồi, nhà y có một thằng đầy tớ tên gọi Đắc-Tài mang một nén bạc qua bên nhà tôi nhờ đổi giùm để đi mua các thịt các món, tôi liền hỏi nhà có khách hay sao, thì y đáp có ông cậu mới đến chơi, tới sáng hôm sau người khách ấy ra, tôi có ý nhận thì là Tào Thành. Rồi cách 2, 3 bữa sau không thấy Tào-Thành đến nữa, thì lại thấy Tào-Đại dẫn Tào công-tử đến, nếu quan-lớn không tin, xin cứ kêu Đắc tài lại hỏi thì biết.

Phủ quan chưa kịp truyền-phán làm sao, thì lại thấy Xuân-Hương bước lên, khóc lóc kêu oan cho chồng. Đằng-công hét nha-lại đem giáp côn ra để tra-tấn Phượng-Lâm, Nguyễn-thị, Tào-Đại, Xuân-Hương và chư lân-bàng để hỏi rõ chơn-tình. Rồi lại sai đem bài đi đòi Trương-tâm-Như, Ngũ-lâm-Sanh Đắc-Tài 3 người đến để hỏi.

HỒI THỨ 23

Giả truyền Thánh-chỉ

hại người trung-lương

Đằng-công sai nha-dịch mang các đồ tra-tấn bày ra, các người bị can ai cũng hết vía. Trước hết kêu Phượng-Lâm lên hỏi: Nguyễn-thị có phải là vợ người không.

Phượng-Lâm bẩm là vợ lẻ.

Đằng-công chưa kịp hỏi gì nữa, thì công-sai đã dẫn 3 người kia tới nơi. Đằng-công trước hết kêu Ngũ-lâm-Sanh lên hỏi: có phải hai tháng trước Phượng-Lâm có đem chuỗi hột đến đổi cho nhà-ngươi lấy bạc phải không?

Ngũ-lâm-Sanh bẩm: tiệm tôi hằng ngày buôn bán giao-thiệp rất đông, không thể nhớ hết được, duy mua bán gì đều có biên vô sổ, vậy xin độ tri đủ quan lớn coi.

Đằng-công cầm lấy sổ coi, tra đến ngày 15 tháng 7 thì quả-nhiên có thấy biên đem 400 lượng bạc đổi lấy một xâu chuỗi trân-châu của ông Phượng-Lâm ở ngõ Kim-kế thiệt. Đằng-công nín lặng không nói gì lại kêu Trương-tinh-Như là chủ tiệm cơm mà Bảo-Cương ở trọ lên hỏi: hôm qua Phượng-Lâm có dẫn một người bà-con đến tiệm nhà ngươi ở trọ, vậy ngươi thấy có tiền-bạc gì không?

Trương-tinh-Như bẩm: có một người Lục Bảo là thân-thích với Phượng-Lâm đến trọ, có gởi tôi một cái ngân-phiếu 400 lượng phát ra ở nhà băng Phan-Tích tại Hàng-châu.

Đằng-công lại hỏi Tào-Đại, Phượng-Lâm mượn của Tào-phủ mấy trăm lượng bạc đủ đi Hàng-châu?

Tào-Đại bẩm 400 lượng.

Đằng-công mắng rằng: thằng chó chết! Trong lá đơn mầy kể ra hơn năm trăm; bây giờ mầy lại nói có hơn bốn trăm, sao mà bất-nhứt thế?

Đoạn quay lại trở vào mặt Nguyễn-thị mà mắng rằng: con này tội mầy lớn lắm, không dùng đến hình-cụ thì mầy không chịu khai thiệt.

Đằng-công lại kêu Đắc-Tài lên hỏi, Đắc-Tài chưa tới quan lần nào, nên run sợ lập-cập nói không ra lời. Đằng-công bảo tả-hữu không được làm oai cho va sợ, rồi cười hỏi rằng: ông cậu nhà ngươi ngày ngày đến ngủ chơi rồi sau lại bị ai giết thế? Đắc-Tài quì xuống khóc-lóc bẩm rằng: ông cậu tôi vừa mới hôm nọ lại chơi cùng có tôi ăn một mâm ngủ một chiếu coi bộ vui-vẻ lắm, mà không biết sao ngày nay lại bị ai giết tôi không được biết.

Đằng-công nghe nói nổi giận, trở vào mặt Nguyễn-thị mà mắng rằng: con này giỏi thiệt! Nguyên do việc này đều ở mầy cả! Tả-hữu đâu! Lôi nó ra tra-tấn cho ta! — Tả-hữu dạ ran lên, đương sắp đem Nguyễn-thị ra tra-tấn, thì bỗng có người vào báo: có thánh-chỉ tới. — Đằng-công vội-vàng gác việc rồi sai người bày hương án ra nghinh-tiếp.

Quan khâm sai tuyên-đọc Thánh-chỉ. Chiếu rằng:

« Trẫm thương vì nhà ngươi là bậc cựu thần, nên phạm tội lớn mà không nỡ giết, giáng chức xuống làm Tri-phủ Hồ-Quảng, tưởng nhà ngươi biết hối lại sự lỗi-lầm ngày trước thì sẽ được dung-tha mà cho về nhậm chức cũ. Ngờ đâu ngày nay lại thấy Đốc-phủ tâu rằng nhà ngươi khắc-ngược lại dân, đáng lẽ phải đem chính-pháp, song trẫm còn chưa nỡ giết, vậy phải Cẩm-y-vệ đem nhà ngươi về kinh để tra-xét cho chỉ, khâm tai! ».

(Còn nữa).